

Fiktionsfilm - Dokumentarfilm

Forskelle på kortfilm og novellefilm

Kortfilm	Novellefilm
Kortere end 15 minutter. Ofte 4 - 6 min.	Længere end 15 minutter og kortere end en time. Ofte ca. en halv time
Handlingen foregår over kort tid	Handling foregår over længere tid, 14 dage, en måned, en sommer
Få medvirkende	Flere medvirkende
Oftest enstregen handling	Flere handlinger
Kronologisk, men kan have flashback eller flash-forward	Filmet på flere locations
Filmet på få locations	Mange replikker
En eller flere ting eller rekvisitter er væsentlige for handlingen. Rekvirit kan fungere som set-up	Mange scener og sekvenser
Lydsiden har stor betydning: ofte få replikker, med varsler i lydsiden, fx måger, der skriger	
Billedside er "talende", fx mimik og med lidt eller ingen dialog eller en voice-over (fortæller)	
Sker der noget dramatisk, er det ofte som om 'tiden står stille'. Dette kan understreges både i lydsiden, fx ved fravær af lyd og i billedsiden, fx ved at brug slow motion, eller at kameraet dvæler ved motivet	

Forskelle på fiktionsfilm og dokumentarfilm

Fiktionsfilm	Dokumentarfilm
Castede skuespillere spiller rollerne	Virkelige mennesker, der "spiller" sig selv
Optagelserne foregår på locations som er omhyggeligt udvalgt af produceren	De medvirkende er filmet i eget miljø
Langt de fleste fiktionsfilm kan sættes ind i en berettermodel/aktantmodel	Forskellig fortælleform fx: klassisk, poetisk, observerende, personlig, propagandistisk etc. Nogle dokumentarfilm kan sættes ind i en berettermodel

Man kan komme ud for, at udsagnene herover ikke holder. Så i disse tilfælde, er det vigtigt at spørge sig selv hvorfor.

Dokumentarfilm

I en dokumentarfilm arbejdes der filmisk – med udgangspunkt i almindelige eller kendte mennesker. Målet er at skildre dem og evt. deres livsvilkår.

Varighed: fra et minut til flere timer.

De medvirkende, som "spiller" sig selv, behandles med respekt. Hovedformålet er altså ikke at hænge de medvirkende ud.

I en dokumentarfilm skal der ofte læses mellem linjerne for at finde frem til producerens holdning.

Dokumentarfilmens fortælleform kan være klassisk, observerende, poetisk eller personlig. Se skemaet herunder.

I nyere dokumentarfilm kan filmen også indeholde rekonstruktioner m.m.

endvidere kan en dokumentarfilm være propagandistisk. Man er ikke i tvivl om filmens intentioner.

Dokumentarfilmens fortælleform

Fortælleformen er afhængig af, hvilken historie der skal fortælles. Fortælleformen kan være mere eller mindre tydelig, og en dokumentarfilm kan indeholde crossovertræk fra andre genrer. Det forenkede skema herunder er udarbejdet på baggrund af siderne 8-11 i Det Danske Filinstituts publikation "Fat om dokumentarfilm": www.dfi.dk/dfi/undervisning/fatomdokfilm/

Klassisk	Observerende	Poetisk	Personlig
Oftest klart fra filmens begyndelse, hvilken historie, der skal fortælles. Den private eller personlige historie	Ønske om, at tilskueren selv tager stilling til emnet. Det kan være uklart, hvad filmen vil fortælle. Instruktøren kan være usynlig - fluen på væggen	Sanselige og poetiske sider understreges. Det overordnede mål er at give et poetisk blik på verden, hvor individuelle betragtninger over livet videregives, og muligheden for at fortælle gennem levende billeder udforskes	Instruktøren er synlig, enten i billedet, gennem billedvalg eller voice-over: et subjektivt billede på verden. Kan også belyse et større perspektiv ved at tage udgangspunkt i en menneskeskæbne
Klare spørgsmål, som filmen skal besvare	Giver indblik i andres dagligliv	Dvæler ved det smukke	Interviews
Voice-over	Kan benytte dogme	Musikken er ofte central	Iscenesættelse
Fortæller er alvidende og kan være anonym, neutral eller en eller flere af de personer, der medvirker i filmen	Kan benytte voice-over	Fokus på form og æstetik	Dramatisering
Oftest interviews med hovedpersoner, en der er tæt på hovedpersonen eller en ekspert	Kan benytte interviews	Anvender elementer fra andre fortælleformer	Evt. voice-over
Billedside illustrerer budskab. Billeder fra forskellige sammenhænge klippes sammen	Bearbejdning af virkeligheden ved at instruktøren har talt med de medvirkende inden optagelserne	Kan anvende observerende kamera	Videodagbog hører til her